

BHIC 1085 Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant, 1920-1969, inv.nr. 429, scans 33-40

scans 34-40: handgeschreven, op roze papier]

I

Oorlog eind April 1943.

29 April

bericht dringt door, dat de voormalige Nederlandse  
weermacht zich in krijgsgevangenschap zal moeten  
begaven.  
Belangstelling voor de nieuwsbureaux, doch het  
bericht kwam in de middagkranten.  
nergens buitengewone dinkte  
enkele fabrieken lijfen lang (melding van Schijndel), de  
mannen gaan naar huis.

30 April.

9.30 Schijndel: Janssen en de Wit heeft wel wat vocht binnen  
gekregen maar het loopt weer weg.  
Boeren brengen geen melk naar de fabriek.  
Herbyntaal: Grassie 300 man staking  
Doo: alles rustig, geen staking.

10. - Rieper: Baka best in staking. Directie vraagt aan de  
burgemeesters te publiceren, dat aangezien wordt tot  
hervatting van het werk.  
Rieper: alles rustig

11. - Schijndel: in St. bedrukte staakt fabriek Camp.  
Schijnt, dat mijnen in Limburg staken.  
den Dungen: Landvolk alles rustig.  
Bergen 2 Zoon: alles rustig.  
Vierlingsbeek: niets bijzonders

12. - Bergen 2 Zoon: "de Holland" is in staking.  
Rieper: alles rustig.  
den Dungen: schijnt versbericht te komen, dat waarschijnlijk  
alleen de actieve militairen in krijgsgevangenschap gaan  
Herbyntaal: de Gruyter loopt lang.  
deurme telegram: personeel herbarie en distributie,  
dienst heeft arbeid gestopt.  
Kont: Provincialegriffie en waterkant en electriciteit,  
bezoek Limburg staken, ook de mijnen, veel fabrieken,  
ook secretarissen. Spoorwegen normaal. Telefoon  
overbelast, gedeelte van het net uitgevallen, beperkt  
telefoonverkeer.

20.2.

# Onrust eind April 1943

---

## 29 april

---

bericht dringt door, dat de voormalige Nederlandsche Weermacht zich in krijgsgevangenschap zal moeten begeven.  
belangstelling voor de nieuwsbureaux, doch het bericht kwam in de middagkranten.  
nergens buitengewone drukte.  
enkele fabrieken lopen leeg (melding in Schijndel), de mannen gaan naar huis.

---

## 30 april

---

- 9.30 Schijndel: Jansen en de Wit heeft wel wat volk binnen gekregen maar het loopt weer weg.  
Boeren brengen geen melk naar de fabriek.  
's Hertogenbosch: Grasso 300 man staking.  
Oss: alles rustig, geen staking.
- 10.- Liempde: Bata Best in staking. Directie vraagt aan de burgemeester te publiceeren, dat aangemaand wordt tot hervatting van het werk.  
Oisterwijk: alles rustig.
- 11.- Schijndel: in St. Oedenrode staakt fabriek Camp.  
Schijnt, dat mijnen in Limburg staken.  
Den Dungen: landvolk alles rustig.  
Bergen op Zoom: alles rustig.  
Vierlingsbeek: niets bijzonders.
- 12.- Bergen op Zoom. "De Holland" is in staking.  
Rucphen: alles rustig.  
Den Dungen: schijnt persbericht te komen, dat voorloopig alleen de actieve militairen in krijgsgevangenschap gaan.  
's Hertogenbosch: de Gruijter loopt leeg.  
Deurne telegram: personeel secretarie en distributiedienst heeft arbeid gestaakt.  
voorts: Provinciale griffie en waterstaat en electriciteitsbedrijf Limburg staken, ook de mijnen, veel fabrieken, ook secretarieën. Spoorwegen normaal. Telefoon overbelast, gedeelte van het net uitgevallen, beperkt telefoonverkeer.
- 14.30 Bergen op Zoom. Staking uitgebreid tot 6 fabrieken. IJzerg. Holland, Beckers-haarden, IJzer. Asselbergs, Spiritus fabrieken, autogarage – Rogier.  
Oirschot: 5 stoelenfabrieken en bierbrouwerij in staking.  
Mr. Wagenaar: hoofdinspectie s Hert. bosch van de distributie vrijwel leeg gelopen, ook veel distributiekantoren.  
Moergestel: schoenfabriek 100 man in staking.
- 15.- Geldrop: alle fabrieken staken, ook secretarie en distributie.  
Woensdrecht: men weet van niets.
- 16.- Roosendaal (Lanen) wordt niet gestaakt.  
Bergen op Zoom: nog 2 fabrieken erbij, alleen Asselbergs op de Lindebaan werkt nog. Totaal ± 900 man in staking.  
Oisterwijk: 6 fabrieken en distributiekantoor in staking, 870 personen. kost moeite secretarieambtenaren te houden.  
Wagenaar: standrecht zal afgekondigd worden. personeel distributie en voedselvoorziening zal niet in krijgsgevangenschap behoeven te gaan.  
Voorts: in Amsterdam standrecht afgekondigd, 20 uur binnen.  
nader: standrecht in 4 provincies afgekondigd (niet Noord Brabant).

Reusel: alle fabrieken staken, 600 man.

---

## 1 Mei

---

- 8.45 Goirle: alle fabrieken staken, secretarie wil niet aan het werk.  
algemeen: vannacht standrecht afgekondigd ook in Noord Brabant.
- 9.15 Roosendaal: alles werkt, ook de fabrieken.  
Breda: op secretarie 1/3 slechts aanwezig, de rest wordt gehaald. Gistermiddag spontaan weg gebleven toen men gehoord had dat de ambtenaren op het Postkantoor met revolvers gedwongen werden hun werk te doen.
- 9.30 Tilburg: alles werkt, gisteren ook.  
Oss: Organon vanmorgen in staking; secretarie en distributie werken.
- 9.45 Bergen op Zoom: secretarie en distributie werken, gisteren ook. Bij de fabrieken was het werkvolk om 7 uur voor de poorten, toen de bel luidde draaide men om.
- 10.- Hertogenbosch. Secretarie gister en vandaag normaal, distributiedienst gisteren uitgevallen, vandaag vrij normaal. Ook V en D weer open (gisteren gesloten). Fabrieken onbekend.  
Geldrop. fabrieken als gisteren. Secretarie vrij gegeven wegens 1 mei. Diensthoofden worden bewerkt, dat maandag weer gewerkt wordt.
- 10.30 Eindhoven Paro. Excuses, dat gisteren geen bericht gegeven is.  
Secretarie gisteren 40 man gestaakt, tegen 1 afd. chef en de wnd. afd. chefs, die erbij waren, is maatregel van schorsing genomen.  
Vandaag op gemeentebedrijven allemaal aanwezig, op secretarie niemand doch dat is omdat voor 1 mei vrij gegeven is.  
Philips werkt nog lang niet volledig.  
Op straat rustig.  
Opzichter, die de plakaten betreffende afkondiging standrecht moest laten aanslaan, weigerde.
- 11.30 Gilze: fabrieken werken niet, op secretarie zijn de ambtenaren.  
Grave: alles werkt, wat later begonnen.  
Helmond: Sicherheitspolizei heeft burgemeester gearresteerd omdat secretarie niet werkte, tot 6.- uur vastgehouden op inspecteurskamer politiebureau, wilde hem in cel zetten.
- 12.15 Mr. Wagenaar: distributieapparaten werken vrijwel weer.  
~~Beauftragte wenscht nominatieve opgaaf van de ambtenaren, die gestaakt hebben op zaterdag 1 mei.~~  
~~Voor de opgaaf geïnformeerd nog bij Drunen, Deurne, Goirle, Oisterwijk, St. Oedenrode, Wijk en Aalburg. Alles werkt op de secretarissen behalve te St. Oedenrode 1 en te Breda 22 man.~~
- ~~17.30 resultaat onderzoek aan Beauftragte.~~
- 20.- Geffen c.a.: er is telegram ontvangen dat burgemeesters dienen te zorgen, dat de melklevering weer normaal geschiedt.  
Geraden: na de missen de menschen toespreken of proclamatie aanslaan, liever niet door de pastoor laten doen.
- 

## 2 Mei

---

- 8.15 Liempde: telex, dat voorz. en secr. der zuivelcoöp. die aan staking deelgenomen hebben, moeten worden gearresteerd en naar kamp Vught gebracht vóór Maandag 13 uur. Ook voorz. van de plaatselijke afdelingen der Vakverenigingen (vroegere) voor zooveel werkzaam in bedrijven waar gestaakt is.  
Berkel Enschoot, Udenhout, Moergestel, Nuland, Oisterwijk, Rucphen, Haaren, Oud Gastel e.a. volgden.  
Nog gevraagd ook o.a. Helmond, s Hertogenbosch, Schijndel.

- de meeste gemeenten kunnen bij uitleg van telex bericht, zeggen dat de maatregel bij hen geen toepassing behoeft te vinden.  
Helmond heeft officiële interpretatie aan Politiepresident gevraagd, welke verder gaat.  
Oud Gastel meent, dat dit niet kan.  
Kwestie of dit nu een taak is voor den burgemeester als politiegezagsdrager.  
Maatregel verscherpt: ook melkrijders arresteeren en vóór vanavond 19 uur in kamp Vught.
- 13.- Geldrop: een bundel draden langs spoorweg doorgeknipt, sabotage, seinwezen een beetje ontredderd, reparatie valt mee.
- 19.- Son, vanmorgen gearresteerd door Eindhovensche politie in hoedanigheid voorz. Coöp St. Petrus. Tot 12.- uur, toen losgelaten omdat hij geen eigen bedrijf had. Opgespeeld tegen Politiepresident. Deze zeide nog: er zijn klachten, dat U de staking organiseert, U zoudt wel opnieuw gearresteerd kunnen worden en dan komt U uit Kamp Vught niet meer weg. Bevolking gezien, dat burgemeester gearresteerd werd, rebellie, melkbussen van de wagens getrokken en melk over de grond gegooid.
- 22.- Commissaris Provincie heeft mededeeling van Secretaris Generaal, dat maatregelen tegen de boeren ingetrokken worden als melklevering morgen normaal loopt.
- 

## 3 Mei

---

- 9.30 Schijndel: met melkleveren door de boeren gaat het goed, maar de bussen worden door burgers van de kar gehaald, volk uit de stad is er met flesschen enz. bij om melk te halen. Niet voldoende politie. Een paar manschappen moeten posten voor een ontvluchting uit St. M. Gestel, staan daar niets te doen ofschoon ze elders hard noodig zijn. Zal politiepresident opbellen, en zeggen, dat dat geen werk is.  
Bij Jansen en de Wit slechts 15 man aan het werk, ook bij Bolsius niet veel.  
Nader: Politiepresident heeft alle macht aan den burgemeester gegeven met ter zijde stelling van andere instructies.  
Chaaam: heelemaal geen melk geleverd. Zaterdag ging het nog goed, vandaag niet. Zal voorzitter cooperatie bij zich laten komen en alle autoriteit aanwenden.  
Oss: rustig, fabrieken werken. Boeren leveren gedeeltelijk.  
Berghem: vlot nog niet met melklevering. Van telegram, dat de maatregelen tegen de boeren zullen worden ingetrokken, is nog niets bekend.
- 10.30 Telegram arriveert. Gisteren om 19.30 verzonden.
- 11.- St. Oedenrode: secretarie en distributiekantoor werken vol. Met melklevering gaat het nog niet vlot, het bestuur doet zijn best maar de boeren willen nog niet.  
Fabriek Camp werkt niet.
- 11.15 Terheijden-Teteringen: moeilijkheden bij melkrijden, de boeren zijn wel gewillig maar het publiek plundert de karren. Geen politie, marechaussees zijn in Etten op conferentie.  
Leerfabrieken zijn in staking gebleven.
- 11.30 Udenhout: melk zaterdag voor 1/3 geleverd, heden ook, blijven dus veel boeren achter. De melkrijders rijden gewone route. Voorzitter en ondervoorzitter hebben voldaan aan leveringsplicht. Steenfabriek staakt nog, directie roept de arbeiders bij circulaire op morgen om 7 uur te beginnen anders volgt ontslag.  
Directeur PNEM: alles is normaal aan den gang. De belasting is gering, blijkbaar werken veel fabrieken niet.  
Almkerk en De Werken: in Land van Altena is de toestand ernstig, regelmatig samenscholingen, loopt in rijen over de straten, kleine wegopbrekingen, veel te weinig politie en geen auto's en motoren, men kan de zaak niet in de hand houden. In Almkerk zijn de ambtenaren van secretarie, distributie en postkantoor door het publiek van de kantoren gedreven.
- 12.- Gilze: de distributiediensten in Gilze en Dongen werken niet. Aan de zuivelfabrieken wordt



- gedeeltelijk geleverd, burgers belemmeren den aanvoer. Thans vervoer met politieassistentie.
- In Rijen staken alle steen- en lederfabrieken, in Gilze alle lederfabrieken, 2 schoenfabrieken en 1 koekfabriek.
- Rijsbergen: in opdracht Sicherheitspolizei wordt onder politiegeleide de melk vervoerd.
- 14.- De Werken: in De Werken en Werkendam heeft burgemeester de zaak in de hand. In Eethen staat een autobus dwars over den weg. In Nieuwendijk is een bij melkrijden assisteerend marechaussee de melk over zijn uniform gegooid. De bevolking is op de straat in groepen van wel 600 man.
- Bladel: melkvervoer, boeren gewillig, hebben goed geleverd. Kwajongens hinderen het melkvervoer, de politie heeft er een paar ingesloten, de burgemeester zal hen weer naar huis zenden, de gemoederen zijn dan wel bedaard.
- Eethen: bij zuivelfabriek is een en ander gebeurd. De Sicherheitspolizei heeft namen van een vijftal raddraaiers opgenomen, die moeten gearresteerd worden en naar 's Hertogenbosch gebracht. De burgemeester kan hen niet allen vinden. De Sicherheitspolizei heeft den burgemeester een te slap optreden verweten.
- 11.- Chaam: met melklevering gaat het nu, in tegenstelling met dezen morgen, goed.
- 17.- Roosendaal: Hudsonfabrieken vanmorgen 150 man niet gekomen, vanmiddag weer gedeeltelijk aan het werk. Mosterdfabriek heeft vanmiddag gestaakt. Publicatie aangeslagen: die morgen niet aan het werk gaat, wordt gearresteerd.
- 20.- Drunen – Vlijmen: gisteren enkele boeren-organisatieleiders opgehaald, ook wethouder v. Halder – Drunen. Boeren weinig geneigd tot levering, chef veldwachter in Nieuwkuijk flink aangepakt en goed resultaat. Weinig politie. In Elshout weinig tactisch optreden van jong marechaussée.
- 21.- Heusden: alles rustig, scheepswerf werkt op halve kracht. De Wijkenaren komen niet op het werk. In Wijk schijnt het ernstig te zijn.
- 22.30 De Werken: in Werkendam vanavond rustiger dan gisteren. Vanmiddag in Sleeuwijk door ongeveer 300 man de plaatselijke bureauhouder in zijn woning gemolesteerd. Met vijf marechaussées de toestand meester gebleven. Kleinigheden zich nog voorgedaan bij NSB'er 9 ruiten ingegooid, aanplakborden omvergehaald. Bezoek Deutsche politie uit Gorkum, deze namen de zaak kalm op: das geht so!
- 22.30 Nieuw alarmeringsbericht: voorzitter en ondervoorzitter Jonge Boerenstand moeten worden gearresteerd en naar Kamp Vught gebracht. Dit is in strijd met de afspraak, dat niet bij wijze van gijzeling de boeren zouden worden gearresteerd. CdP heeft reeds overleg met Secr. Gen., deze zal direct contact opnemen met hoogste Deutsche autoriteiten. Aan burgemeester wordt in overweging gegeven tot morgenmiddag een afwachtende houding aan te nemen.
- 23.- Bladel, over arrestatiebevel.  
Schijndel, idem.

---

## 4 Mei

---

- 0.- den geheelen nacht door nemen de burgemeester contact op over arrestatiebevel. Uit vroege morgenberichten blijkt, dat veel burgemeesters een afwachtende houding aannemen, anderen hebben de jonge boeren wel opgehaald maar zij houden hen in de eigen gemeente, een kleinere groep heeft de aflevering naar Vught laten plaats hebben.
- 9.- Geinformeerd naar de melklevering in verschillende streken en naar den algemeenen toestand.
- Nistelrode: levering gaat goed.
- Made: goed geleverd, burgemeester gisteren door Deutsche politie meegenomen, naar Tilburg waarschijnlijk.
- Nuland: goed geleverd.
- Dongen: minder melk dan gisteren.

- Grave: goed geleverd.  
 Hilvarenbeek: levering vrijwel normaal.  
 Moergestel: 100% melk.  
 Terheijden: idem.  
 St. Mich. Gestel: idem.  
 Oisterwijk: alle stakingen opgeheven.  
 H. en L. Zwaluwe: levering gaat wel.  
 Rucphen: in het geheel geen staking geweest.  
 Heesch: normaal.  
 Vierlingsbeek: normaal.  
 Waspik: te weinig.  
 St. Oedenrode: alles vrijwel normaal.  
 Oss: alles in orde.  
 Udenhout: melklevering van 30 of 60%, verwacht morgen 100%.  
 Hoogeloon – Bladel: levering goed.  
 Zundert: nimmer staking bij melklevering geweest.  
 Leende: levering goed. Burgemeester heeft van Politiepresident gedaan gekregen, dat onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid de gearresteerde jonge boeren kunnen worden vrijgelaten.  
 St. Oedenrode: boeren werken volledig mee. Fabrieken zijn weer begonnen.  
 Goirle: stakingen opgeheven, op straat alles rustig, leverantie van melk is goed.  
 Schijndel: bij Jansen en de Wit werken thans 300 man, bij Bolzius 30 man. Toestand melkfabrieken veel verbeterd. Eenige SS mannen hebben op straat op de burgers geschoten, niemand getroffen.  
 Beers: melkvoorziening 100%. De jonge boeren zijn door de marechaussée weggebracht, idem in Cuijk en Boxmeer.  
 Rijsbergen: toestand normaal. Jonge boeren samengebracht in politiebureau Breda, zullen nog niet worden weggebracht.  
 Terheijden: idem.  
 Ravenstein: melkleverantie goed.  
 Nuland: idem.  
 Empel: idem, hier zijn nimmer moeilijkheden met melkleverantie geweest.
- 10.30. bespreking CdP met Beaufragte en Sicherheitspolizei.  
 Verstoord over inmenging CdP in kwestie afvoeren jonge boeren.
- 11.- Eindhoven. Pars [?], Directeur Gemeentewerken Kools is sedert gisterenmiddag spoorloos.  
 Bij Philips wordt gewerkt.
- 12.- Berlicum: volkomen normaal.  
 Schaijk: levering heel goed.  
 Lith: hier zijn twee arrestaties verricht.
- 12.30 Almkerk: Toestand slecht, een school leeggejaagd, postkantoor te Nieuwendijk bezet, burgemeester gemolesteerd. Burg. moet 10 namen van raddraaiers opgeven aan Ortskdt, later 5, voelt daar niets voor.  
 Gisteravond Deutsche politie maar toen was het rustig.
- 13.45 Bakel: bericht van de S.D. te 's Hertogenbosch toestemming te hebben gekregen de gearresteerde boeren in vrijheid te morgen stellen omdat de melk leverantie weer normaal geschiedde en de rust was weergekeerd.  
 Voor Deurne was hetzelfde bereikt.
- 14.- Wijk en Aalburg: toestand thans normaal. N.S.B. probeert den burgemeester alles in de schoenen te schuiven. Sicherheitsdienst behandelt den burgemeester evenwel correct.  
 In Wijk gisteravond één man ter dood veroordeeld, vonnis onmiddellijk voltrokken.  
 Veghel: wnd. burgemeester zenuwtoeval.

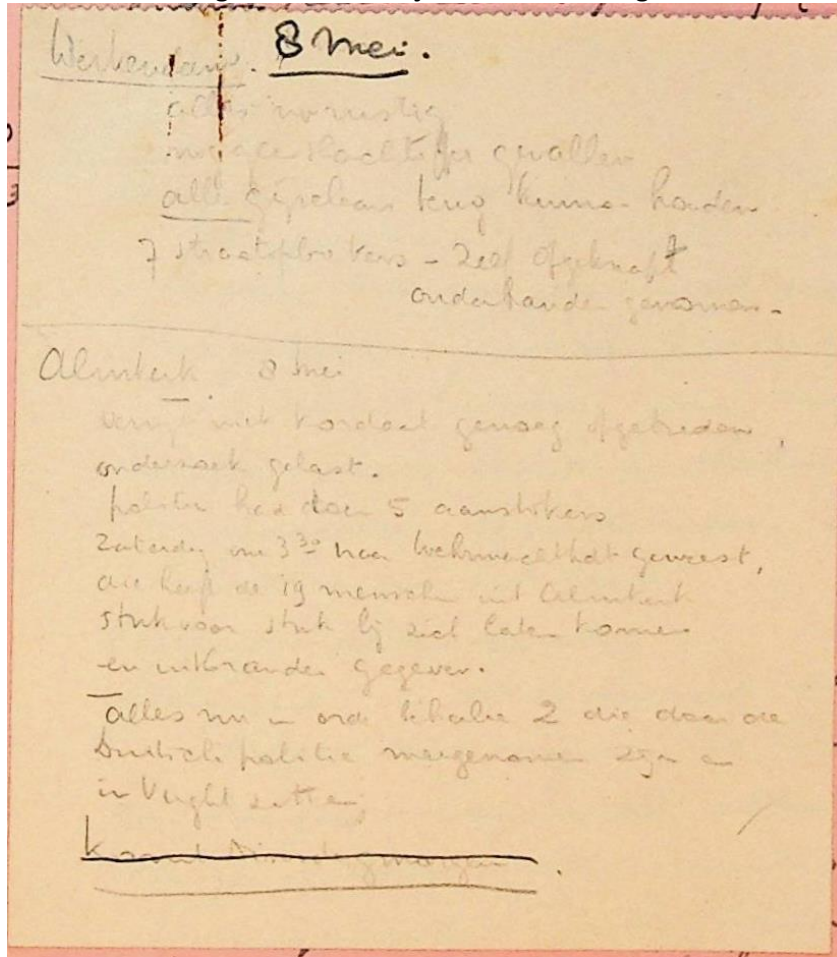
15. Secretaris Generaal Binnenlandsche Zaken deelt mede bij Duitse hoge autoriteiten niets te kunnen bereiken i.z. het achterwege laten van de arrestatie der jonge boerenleiders. ~~Geraden wordt, dat de burgemeesters opdracht tot arrestatie uitvoeren anders worden zij standrechtelijk vervolgd~~ De Duitse autoriteiten zijn zeer verstoord door de inmenging van Ned. burgerlijk bestuur.  
Dit bericht wordt doorgegeven aan alle burgemeesters, die contact hadden opgenomen met den raad erbij – gelet op hetgeen Leende-Maarheeze en Bakel-Deurne bereikt hadden – zich eerst nog in verbinding te stellen met den Politiepresident en/of de Sicherheitspolizei met de mededeeling, dat de toestand in de gemeente thans rustig is, dat de melklevering geheel in orde is, dat een en ander met veel moeite is bereikt en dat de orde en rust nu weer ernstig in gevaar kan komen indien de jonge boerenleiders naar Vught moeten worden gebracht.
- 15.30 Son: zojuist van Nunen vernomen, dat de gijzelaars aldaar vrijgelaten zijn. De S.D. te 's Hertogenbosch had daarin bewilligd.
- 16.0 Erp: van Politiepresident gedaan gekregen: jonge boeren vrij.
- 16.45 Empel: S.A. te 's Hertogenbosch (Hr. Kremer) gaf toestemming tot vrijlating der arrestanten nu er minder staking bij de boeren in de gemeente is.
- 17.- St. Michielsgestel: bereids met S.D. in verbinding gesteld, resultaat nihil, aan de opdracht moest onvoorwaardelijk gevolg gegeven worden. Zal zich nu met Hr. Kremer verstaan.  
Alphen: bij S.D. 's Hertogenbosch succes gehad. Medegedeeld dat alles rustig was en bijna 100% geleverd was. Gedaan gekregen dat de jonge boeren morgen naar huis gestuurd kunnen worden indien dan 100% geleverd is.  
Chaam: had medegedeeld dat 100% geleverd was, hij kreeg toestemming direct de arrestanten naar huis te laten gaan.  
Dongen: heeft t.a.v. gijzelaars nog niets kunnen bereiken, zal pogingen voortzetten.  
Nuland: telefonisch contact met Politiepresident gehad, arrestatie kan achterwege blijven.
- 17.10 Berlicum: De adjudant van den Politiepresident (Hr. Kooij) gaf toestemming de arrestatie achterwege te laten omdat de melkleverantie normaal verliep en de rust in de gemeente weergekeerd was. Op de vraag of dit medegedeeld mocht worden aan collega's opdat ook dezen de arrestatie zouden kunnen nalaten, werd toestemmend geantwoord mits ook in die andere gemeente de melkleverantie normaal verliep.
- 17.15 Rijsbergen: voor zijn gemeente en een aantal omliggende gemeenten had de Politiepresident toegestemd in het vrijlaten der arrestanten. Deze zouden evenwel als gijzelaars beschouwd worden. Bovendien moesten de burgemeesters voor een goede melkleverantie garant blijven. De Politiepresident had tevens uitgelaten, dat de Duitse autoriteiten niet te spreken waren over het telegram van den Secr. Gen. van Binnenlandsche Zaken van 2 mei. De opdracht tot arrestatie was niet een represaillemaatregel. De Duitse autoriteiten wilden laten zien, dat zij uitmaken of er maatregelen zullen worden genomen.  
Grave: reeds vanmorgen om 6.30 uur heeft hij van Politiepresident toestemming gekregen de arrestaties na te laten.
- 17.30 Terheijden Teteringen: bereikt, dat Jonge boeren in Breda blijven en morgen vrijgelaten worden.
- 17.30 Empel: ook St. Michielsgestel heeft toestemming gekregen van S.D. tot vrijlating.
- 17.35 Den Dungen, idem.
- 18.- De Werken, Werkendam: wegen vanmiddag opgebroken door stakers, arrestant uit gemeentehuis Almkerk ontzet. Ortskdt aanwezig, eischt namen van 5 personen. Br. met politieactie erop uitgeweest, met gummistok, sabel en revolver gewerkt. Ellendige dag, nu wel rustiger.
- 18.30 St. Oedenrode: kan jonge boeren met rust laten.
- 19.- Esch: idem.  
Schijndel: tegenstrijdige mededeelingen ontvangen van Duitse instanties, zet pogingen voort.

## 5 Mei

---

- 9.- Almkerk: heel rustig thans. Gisterenmiddag 12 mensen meegenomen door Duitse politie, 9 worden beschouwd als gijzelaars, op straat geschoten gisteren. De arbeiders gaan aan het werk, stemming wordt beter. Wijk en Aalburg: gisteren al wel in orde, eergisteren erger, vandaag heel normaal. Melklevering in orde, arbeid goeddeels hervat. Schaijk: jonge boeren zijn vrij.
- 10.- Dongen: gisterenmiddag staking opgeheven, alle 30 gijzelaars vrijgekregen. Melkleverantie normaal, ten minste 90%, de jonge boeren heeft hij maar vrijgelaten. Goirle: geen arrestaties verricht, alles in orde. Geertruidenberg: over de heele linie gestaakt, de stakers toegesproken, rustig kunnen houden, thans alles weer normaal. Jonge boeren leiders komen terug. Almkerk: belangrijk rustiger. Gisteren veel Duitse politie geweest, de meegenomen 12 inwoners zijn bij een razzia opgepakt, het zijn onschuldigen. Eén man is meegenomen die aan het straatopbreken mede schuldig is. De arrestanten zijn naar Vught meegenomen. Melkbedrijven normaal, allen gaan weer aan het werk.
- 10.30 Waspik: alles rustig, scheepstimmerwerf werkt weer, melk normaal. Moergestel: volkomen normaal.
- 10.45 Made: Burgemeester bevindt zich in Kamp te Vught. Hem zou niets overkomen mits het in de gemeente rustig bleef, over eenige dagen zou hij terugkeeren. De 4 burgers, die tegelijk met den burgemeester zijn meegenomen, zijn weer terug (daaronder waren 2 stakers). De jonge boeren, die naar Vught zijn overgebracht, zullen spoedig terugkeeren. Eenige raddraaiers zitten nog vast, vermoedelijk zullen zij aan de Duitse politie moeten worden uitgeleverd, zij hebben een bus van de B.B.A. gemolesteerd, een controleur van de C.C. mishandeld (schedelbasisfractuur).
- 11.- Berghem, Den Dungen: alles rustig, geen mensen weggebracht. Udenhout: steenfabriek gisteren aan het werk gegaan, melkfabriek gisteren 60%, vandaag 100. Geen jonge boeren weggebracht. Schijndel: vanaf vanmorgen 5 uur met de politie in touw, nergens ordeverstoring, melkleverantie in orde. Jansen en de Wit werkt met 99% , Bolsius met 100%. De zaak volkomen in de hand.
- 11.50 Werkendam: gisterenavond bezoek N.S.B. (Stoetzer) om inlichtingen over politieoptreden, Men wil den burgemeester moeilijkheden in den schoenen schuiven. Om 20.15 4 overvalwagens uit Breda, ontvreden dat nog mensen op straat waren, burgemeester meende dat het vóór 20 uur was toen de overvalwagens in de gemeente reden. Vannacht 2 uur Engelsch vliegtuig neergestort, daarover met de politie den geheelen nacht in touw geweest en zodoende de melklevering niet in het oog kunnen houden, toch goed geleverd, bevolking thans rustig. Wijk en Aalburg: vanmorgen om 9 uur is de Sicherheitspolizei geweest, de 50 fietsen van stakers, welke opgeborgen waren onder den toren, hebben zij meegenomen.
- 15.- Cuijk – Haaren – Mill: alles rustig.





---

## Werkendam 8 mei

---

alles nu rustig.  
nog geen slachtoffer gevallen.  
alle gijzelaars terug kunnen houden.  
7 straatopbrekers – zelf opgeknapt.  
onderhanden genomen.

---

## Almkerk 8 mei

---

Verrijt (?) niet kordaat genoeg opgetreden, onderzoek gelast.  
Politie had doen 5 aanstokers.  
Zaterdag om 3.30 naar Wehrmacht kdt geweest, die heeft de 19 mensen uit Almkerk stuk voor stuk bij zich laten komen en uitbrander gegeven.  
Alles nu in orde behalve 2 die door de Duitse politie meegenomen zijn en in Vught zitten.